

Om Odontoglossum.

Löwegren, Georg [Fritz August]

12 H Br.

Skon.
Trädg.
(Bm.)

Om *Odontoglossum*.

Af Georg Löwegren.

Släktet *Odontoglossum* tillhör den öfver nästan hela jordklotet utbredda, men i synnerhet i de tropiska länderna starkt representerade naturliga familjen *Orchideae*, hvars talrika släkten delas i tvänne stora hufvudgrupper, nämligen terrestriala och epifytala.

De först nämnda eller de terrestriala orkideerna hafva sina rötter i jorden och hemta ur den sin näring. De förekomma i länder med tempererat klimat, i Europa talrikast i medelhafstrakterna, hvarefter de aftaga mot norr. Deras blommor äro visserligen både vackra och egendomliga, men kunna likväl på intet sätt i praktfullhet jämföras med de epifytala orkideernas. Af de terrestriala finnas hos oss vildväxande 20 släkten med 40 arter, bland hvilka *Cypripedium Calceolus* är den, som mest påminner om sina tropiska släktingar.

De epifytala orkideerna, till hvilka nu i fråga varande släkte hör, hafva sitt hem i varmare länder och uppträda talrikast och vackrast inom vändkretsarne. De förekomma oftast i urskogarne, hvarest de växa så väl på friska, som på redan i förmultning stadda träd, hvilkas stammar, grenar, ja till och med kronor de stundom alldeles öfverhölja. Deras blommor utmärka sig genom sina fantastiska, om smärre foglar, fjärilar och andra bevingade insekter påminnande former, samt genom sin utomordentliga färgprakt och härliga, ehuru stundom något väl starka vällukt.

Bland dessa präktiga orkideer intager släktet *Odontoglossum* en mycket framstående plats. För omkring ett trettio år sedan funnos i de europeiska samlingarna blott några få arter, och i den på sin tid berömda schillerska samlingen i Hamburg funnos i början af 1860-talet blott mellan 30 och 40 arter. Nu uppgår emellertid de i Europa odlade arternas antal till öfver 100, och härför hafva vi att i främsta rummet tacka dessa energiska, outtröttliga resande, män sådana som WALLIS, ROEHL, LINDEN, bröderna KLABOCH, BOXALL, ENDERS m. fl., hvilka år efter år genomforskat tropikernas urskogar och vildmarker och därifrån hemsändt de under umbäranden, faror och besvärligheter af alla slag hopsamlade växtskatterna. I England har man i synner-

Sthlm 1880

het bemödat sig om att få ihop goda orkidé-samlingar, och hvad i fråga varande slägte vidkommer, lär väl för närvarande ingen samling kunna täfla med den, som äges af den bekanta firman JAMES VEITH & SON i Chelsea vid London. Äfven hrr HUGH LOW i Clapton (London), J. LINDEN och L. VAN HOUTTE i Gent samt L. JAKOB MAKOV i Lüttich, hvilka alla årligen sända resande till dessa växters hemländer, äga betydliga samlingar, i hvilka stundom en enda sort ss. den omtyckta *O. Alexandra* förefinnes i hundra- eller tusentals exemplar. Göteborgs Trädgårdsförening odlar för närvarande 28 arter, hvilka alla blommat.

Om icke just alla, så kunna dock ganska många *Odontoglossum*-arter hänföras till de skönaste orkideer som finnas, och ehuru den på Taflan framställda *O. vexillarium* icke gifver något fullt riktigt begrepp om, hur en *Odontoglossum*-blomma vanligen ser ut, emedan blomorna hos denna art så väl i form som i färg väsentligt afvika från alla de öfriga hittills kända arterna och mera liknar en storblommig *Miltonia* än en *Odontoglossum*, så kan man ändå af den samma få en idé om dessa blommors egendomliga skönhet. I fråga varande art har af åtskilliga botaniska resande blifvit funnen i skogarne på de höga bergen i Peru, och WALLIS, som år 1867 sysselsatte sig med insamlandet af lefvande exemplar, var i sin ifver nära därän att tillsätta lifvet. Emellertid lyckades det honom ej att föra lefvande exemplar till Europa. Hundratals plantor dogo redan under vägen från bergstrakterna till närmaste hamn, och andra hundratal gingo förlorade under transporten till England. Först några år senare lyckades det en annan resande samlare att få plantorna helbregda till England. Numera är denna praktfulla art till finnandes i hvarje samling af någon betydenhet.

De allra flesta *Odontoglossum*-arterna hafva sitt hem i Central-Amerika. Mexiko och Nya Granada äro i synnerhet rika på praktfulla arter, men sådana förekomma äfven i Kili, Peru, Costa Rica o. s. v. De växa antingen på friska, lefvande träd eller på mossbelupna klippor eller stenar. De uppsöka den djupaste skugga urskogarne erbjuda och förekomma nästan aldrig i de lågt belägna, heta trakterna, utan alltid högt uppe i bergen, stundom 8—10,000 fot öfver hafvet, ett förhållande som vid odlingen af dessa växter är alldeles nödvändigt att ihågkomma.

Sedan man numera fått klart för sig, att orkideer kunna odlas med bästa framgång, äfven om man icke har råd att för dem uppföra särskilda hus med mer eller mindre dyrbara inredningar, är det att hoppas, att dessa lika intressanta som vackra och, sedan man lärt rätt känna deras egenskaper, högst tacksamma växter äfven hos oss skola finna vänner och beundrare. Hvad särskildt *Odontoglossum* vidkommer, så nöja sig dessa växter med ett hus så enkelt som hälst,

blott det är så inrättadt, att man i det samma lätt kan åstadkomma nödig värme, luftväxling och atmosfärisk fuktighet. Ett hus med sadeltak eller ett s. k. dubbelhus är för dem bäst. Det bör ej vara mer än 8 fot högt i midten, med 4 fot 9 tum höga sidoväggar, nämligen 3 fot mur och 1 fot 9 tum höga, upprätt stående fönster. Längden kan tagas efter behag, men bredden behöfver ej öfverskrida 12 fot. I midten af huset göres en 4 fot bred gång och vid sidorna 4 fot breda bord, på hvilka växterna uppställas. För att skydda växterna mot gråsuggor, kakerlackor, sniglar, myror och annan ohyra, har jag med stor fördel begagnat mig af omkring 1 tum djupa, med vatten fyllda zinklådor. Växterna kunna sedan trappstegsformigt uppställas i lådorna, antingen på upp och ned vända tomma blomkrukor af olika storlek eller ock på brädlister, hvilande på tomma blomkrukor. Det i lådorna beständigt stående vattnet hindrar icke allenast ohyra från att skada växterna, utan håller därjämte atmosfären i deras omedelbara närhet tillbörligen fuktig, hvilket är en hufvudsak vid odlingen af alla slags orkideer. Under borden böra varmrören ligga, och luftväxlingen bör vara så inrättad, att den inströmmande luften genom att passera öfver varmrören något uppvärmes, innan den träffar växterna. Temperaturen i ett *Odontoglossum*-hus bör om vintern ej öfverstiga + 10 till 12°, och under den varma årstiden bör man hålla så svalt, fuktigt och skuggigt som möjligt, alltid ihågkommande att dessa växter ingalunda bebo de heta, qualmiga dalarne, utan i stället de skyhöga bergen, hvarest frisk luft nog aldrig saknas. Kan man i ett *Odontoglossum*-hus åstadkomma sådan luft, som den en varm sommardag erbjuder efter ett nyss fallet, uppfriskande regn, så kan man vara säker om att man träffat det rätta, och växterna komma då helt säkert att visa sin tacksamhet genom en lifvigare växtlighet och rikare blomstring.

Man kan plantera *Odontoglossum* antingen i krukor, hälst genombrutna och enkom för orkideer gjorda sådana, eller ock i korgar, gjorda af på hvarandra lagda, fingertjocka träpinnar af ek, en eller något annat hårdt träslag. Äfvenledes brukar man att fastbinda dem vid tråklossar eller korkbitar, med eller utan mossa kring rötterna, och därefter upphänga dem under takfönstren i huset. Har man godt om plantor, kan man gärna försöka alla tre sätten, ty det kan ju vara möjligt, att den ena arten trivdes bäst på det ena, den andra däremot på det andra sättet. I allmänhet odlar man dock hälst de s. k. kalla orkideerna, *Odontoglossum*, *Masdevallia* m. fl. i krukor, men man måste i så fall noga sörja för att alt öfverflödigt vatten genast må kunna afrinna, ty intet är så skadligt för *Odontoglossum* och för orkideer öfver hufvud taget som stillastående fuktighet. Krukorna böra därför, som nyss nämndes, vara genombrutna och botten så gjord, att det icke blir möjligt för vattnet att där qvarstanna. Krukorna fyllas till hälften eller tre fjärdedelar

med sönderslagna krukskärfvor, hvarefter växterna planteras i en blandning, bestående af hackad frisk hvitmossa, träkol, barkbitar och torfjordstycken, på sådant sätt att hela växten med undantag af själfva rötterna kommer att stå ofvan för krukans bräddar, hvarefter själfva ytan betäcket med ett lager lefvande hvitmossa. När planteringen är färdig, bör det se ut som stode plantan på toppen af en liten kulle. Det öfversta mosslagret bör tid efter annan borttagas och ersättas med ny, frisk mossa, men för öfrigt bör man låta plantorna så länge som möjligt få stå orubbade.

Under vintern böra *Odontoglossum*-plantorna ej få mera vatten, än som nätt och jämt behöfves för att hålla det öfversta mosslagret friskt. Mot våren, då plantorna börja växa på nytt, ökas vattningen, och under sommaren, då de flesta äro i full växtlighet, behöfver man ej vara ängslig att vattna för mycket, förutsatt likväl att krukorna äro så beskaffade, att det öfverflödiga vattnet genast afrinner. Är atmosfären i huset ej tillräckligt fuktig, så böra plantorna 3—4 gånger om dagen försigtigt uppfriskas med besprutning, hvartill användes en handspruta, som fint fördelar vattnet. Kan besprutning af själfva plantorna undvikas, så är detta dock alltid bäst, ty om vatten stannar i de nya, späda skotten, kunna dessa lätt förderfvas.

Bland den mängd *Odontoglossum*-arter, som för närvarande odlas, torde följande vara mest förtjänta af uppmärksamhet.

O. Alexandræ BAT. Från Santa Fé de Bogota, hvarest denna utomordentligt vackra art först fans af WEIR, något senare äfven af BLUNT djupt inne i de mörka urskogarne 8—9000 fot öfver hafvet. Enligt WEIR variera blommorna i hög grad, så väl hvad form och storlek som färg vidkommer. Vanligtvis äro kalkbladen hvita med talrika, olikstora, bruna eller purpurröda fläckar och punkter. Läppen är äfvenledes vit med en enda stor guldgul fläck. Arten, som äfven går under namn af *O. Blunti* RCHB. FIL., är måhända den vackraste i hela släktet och har dess utom den förtjänsten att blomma tacksamt. Vackra varieteter äro *guttatum* RCHB. FIL. och *Trianae* Hook. Arten finnes afbildad under namn af *O. Blunti* i *Flore des Serres* tafl. 1652 och varieteterna i *Botanical Magazin* tafl. 5697.

O. Andersonianum RCHB. FIL. Från Nya Granada. Blommorna mjölkhvita med kanelbruna fläckar och punkter samt gul, brunt punkterad läpp. Liknar föregående, men har smalare kalkblad. Beskrifven i *Gardeners Chronicle* 1868. Var. *lobatum* med annu smalare kalkblad, finnes beskrifven i *Gard. Chron.* 1879 s. 74.

O. aspersum RCHB. FIL. Likaledes från Nya Granada. Anses för en bastard af *O. maculatum* och *O. Rossi*. Kalkbladen äro hvitgula med bruna punkter, läppen vit med brunt och gult. Beskrifven i *Gard. Chron.* 1879 s. 266.

O. bictoniense LINDL. Långe bekant art från Guatemala med $1\frac{1}{2}$ —2 fot långa blomstänglar, hvarje med 10—20 blommor, hvilkas kalkblad äro gulaktiga med bruna fläckar; läppen hvit, rosenfärgad eller violett. Afbildad i *Fl. d. Serr.* tafl. 502 samt i *Bot. Mag.* tafl. 3812. Har flere varieteter, hvaribland en med bruna kalkblad och hvit läpp är afbildad i *Illustration Horticol* tafl. 91. Hör till de tacksammaste arterna och blommor under hösten och vintern.

O. brevifolium LIND. En rätt ståtlig art från de peruanska Andernas urskogar. Dess starka blomstänglar frambringa talrika, öfver 2 tum i genomskärning hållande blommor. Alla kalkbladen äro bruna eller gulbruna med rent gula kanter. Läppen ljusgul med brunt. Afbildad i *Ill. Hort.* tafl. 170. Växer starkt.

O. Cervantesi LA LLAVE. En af de Odontoglossum-arter, som längst odlats i europeiska trädgårdar. Känd sedan början af 1840-talet och alltid gärna sedd i samlingarna. Blomstänglarne blifva 4—6 tum höga och bära praktfulla, svagt rosenröda eller nästan hvita blommor, hvilkas kalkblad hafva bruna tvärstreck vid basen. Afbildad i *Paxtons Flower Garden* tafl. 14. Var. *punctatissimum* har hela blomman beströdd med mörka punkter, och hos var. *majus* äro blommorna hvita med röda tvärstreck och punkter. Den senare varieteten är afbildad i *Ill. Hort.* tafl. 313. Alla tre räknas till de vackraste sorterna.

O. cirrhosum LINDL. Från Chimborasso, 6000 fot öfver hafvet. Tillhör de orkideer, som hvarje odlare gärna ser i sin samling och det i så många exemplar som möjligt. Kraftiga plantor frambringa 2—3 fot och däröfver höga blomstänglar, hvardera med 30—40 blommor. Kalkbladen äro alla hvita, lätt beströdda med purpuröda fläckar och punkter. Läppen är gul med bruna tvärstreck. Afbildad i *Bot. Mag.* tafl. 6317 samt i *Regels Gartenflora* 1878 s. 280. *O. Klabochorum* RECHB. FIL. är egentligen en praktfull varietet häraf med större blommor. Så väl denna som själfva arten tillhöra släktets skönaste sorter.

O. citrosimum LINDL. Denna art, en af de första som kommo till Europa, har allt sedan införandet i slutet af 1830-talet städse varit en favorit hos orkidé-odlarna. Utmärker sig icke blott för blommornas skönhet, utan ock för deras ytterst fina vällukt. Kalkbladen äro antingen rent hvita, svagt rosenröda (var. *roseum*) eller svagt violetta. Läppen är violett med gult. Afbildad i *Fl. d. Serr.* tafl. 633.

O. Coradinei RECHB. FIL. Antages vara en bastard mellan *O. triumphans* och *O. odoratum* eller någon liknande art. Blommorna äro ganska stora, mörkt svafvelgula med nötbruna fläckar. Läppen hvit med bruna fläckar. Afbildad i träsnitt i *Gard. Chron.* 1872 s. 1067.

O. cordatum LINDL. Känd sedan 1840-talet och ganska vacker. Yttre kalkbladen gulaktiga med på tvären gående bruna, zebralika teckningar; de inre kalkbladen likaledes gula med purpuröda fläckar

och punkter. Är från Guatemala och blommor hos oss under vintern. Afbildad i *Ill. Hort.* tafl. 355.

O. crispum LINDL. En peruansk art med stora, gula, med brunt fläckade blommor, tillhörande de vackrare bland de gulblommiga sorterna. Var. *fastuosum* RCHB. FIL. beskrives såsom en skönhet af första rangen; har de yttre kalkbladen mörkvioletta med hvita kanter och stora bruna fläckar; de inre kalkbladen på yttre sidan violetta, på inre sidan hvita. En annan var., *Marie* ED. ANDR., har praktfulla, hvita blommor med 2—3 röda fläckar på hvarje kalkblad. Alla tre tillhöra de vackraste sorterna. Den sist nämnda finnes afbildad i *Ill. Hort.* tafl. 325.

O. cristatum LIND. Om just ej så prålande skön som mången af de öfriga, förtjänar dock denna art för sin rika blomstring och för blommornas egendomliga likhet med små fjärilar all uppmärksamhet. Bland den stora mängd plantor, som den berömde resanden WALLIS hemsände från Ecuadors bergstrakter till LINDEN i Brüssel, funnos åtskilliga varieteter, af hvilka REICHENBACH beskrifvit trenne af de förnämsta under namnen *Argus*, *Canaria* och *Dayana*. De utmärka sig för större blommor och skarpere markerade bruna fläckar. Afbildad i *Ill. Hort.* tafl. 21.

O. Ehrebergi LK., KL. & OTTO. En länge bekant och med den vackra *O. Rossi* nära beslägtad art från Mexiko, som utmärker sig för sin prydliga habitus och sina talrika och vackra, fast ej synnerligen stora blommor, hvilka äro hvita med brungröna fläckar och rent hvit läpp. Afbildad i *Fl. d. Serr.* tafl. 846.

O. grande LINDL. En från Guatemala införd och alt sedan 1840-talet bekant och i alla samlingar gärna sedd orkidé, som under hösten eller vintern utvecklar sina stora, sköna blommor, hvilka äro gula med mörkbruna tvärfäckar. SKINNER fann denna präktiga art växande på trädstammar i Guatemalas skuggrika skogar och i en temperatur, som sällan öfversteg + 15°.

O. Halli LINDL. Förekommer i peruanska Anderna 8—10,000 fot öfver hafvet. Har stora vackra blommor, hvilkas kalkblad äro på yttre sidan gröna, på inre vackert guldgula med stora, bruna fläckar. Läppen är hvit med purpurröda fläckar. Afbildad i *Bot. Mag.* tafl. 6237 och i *Ill. Hort.* tafl. 58. Tillhör de vackrare arterna och liknar mycket *O. luteo-purpureum*.

O. hastilabium LINDL. Först funnen i Sierra Nevada, sedan i Nya Granada, på bägge ställena 4—5000 fot öfver hafvet. Har 1½—2 fot långa blomstänglar med talrika ljusgröna eller kanske rättare gulgröna, med purpurfärgade fläckar prydda, välluktande blommor. Läppen är hvit med purpurrödt. En i Venezuela funnen var., *fuscatum*, har på inre sidan bronsfärgade kalkblad och lär vara rätt vacker. Själfva arten,

som är känd sedan 1840-talet, finnes afbildad i *Bot. Mag.* tafl. 4272 och varieteten i samma arbete tafl. 4919.

O. Inseayi LINDL. En under vintern blommande mexikansk art, nära beslägtad med *O. grande*, men med något mindre blommor. Finnes afbildad i *Reg. Gartenfl.* tafl. 757. En var., *pantherinum* RCHB. FIL., utmärker sig för talrikare och mörkare fläckar, i synnerhet på blommande läpp. Tillhöra de vackraste bland de gulblommiga arterna.

O. Kegeljani E. MORR. En från Nya Granada kommen, med den vackra *O. triumphans* nära befryndad art med citrongula, brunfläckiga kalkblad och gul, vid basen hvit läpp. Finnes afbildad i *Belg. Hort.* tafl. 10 och torde förtjäna uppmärksamhet.

O. Kramerii RCHB. FIL. En i de kallare regionerna af Cordillererna af CARL KRAMER, son till den berömde orkidé-odlaren F. B. KRAMER i Flottbeck, funnen art, hvars stora och sköna violetta blommor, prydda af hvita streck och fläckar, lifligt påminna om en *Phalænopsis*-blomma. Denna utmärkta art, som borde finnas i alla samlingar, är afbildad i *Bot. Mag.* tafl. 5778.

O. lavei LINDL. En peruansk art, bekant sedan 1856 och rätt vacker. Förväxlas dock ofta med andra *Odontoglossum*-arter och är svår att erhålla äkta. Den verkliga *O. lavei* skall enligt LEMAIRES beskrifning ha nära 3 fot långa blomstänglar. Blommorna 1—2 tum i genomskärning, doftande, vackert rödbruna med gröna tvärfläckar. Läppen till hälften hvit, till hälften blekt violett. Finnes afbildad i *Bot. Mag.* tafl. 6265 och i *Ill. Hort.* tafl. 213.

O. Londesboroughianum RCHB. FIL. En i Mexiko af ROEHL nyfunnen präktig art, som för få år sedan för första gången blommade hos lord LONDESBOROUGH, hvars namn växten bär. Kalkbladen äro ljusgula med bruna fläckar och smala, bruna strimmor. Läppen såsom hos *O. citrosimum*, men har dess utom på hvarje sida ett öronlikt bihang. Är beskrifven i *Gard. Chron.* 1876 s. 772.

O. luteo-purpureum LINDL. En storblommig, vacker och tacksam art från Nya Granadas urskogar 6—8,000 fot öfver hafvet. Hos starka plantor blifva blomstänglarne stundom 4—5 fot långa, hvardera med 20—30 blommor, vanligen höggula med vackra bruna teckningar. År 1868 fann WALLIS i Nya Granada en form, som LINDEN i Brüssel gaf i handeln under namn *O. luteo-purpureum Sceptum*, hvilken utmärker sig för ännu rikare blomstring samt större och vackrare tecknade blommor. Arten varierar starkt, och man misstänker, att flere af de i handelskataloger uppförda arterna, ss. *O. Halli*, *radiatum* m. fl., blott äro varieteter eller former af denna. Afbildad i *Ill. Hort.* tafl. 73 och tillhör de bästa bland de gulblommiga arterna.

O. maculatum LINDL. En mexikansk, länge bekant art, hvars yttre kalkblad äro tämligen smala, brunaktiga, de inre däremot bredare, gul-

aktiga med större och mindre bruna fläckar. Läppen är ljusgul, öfver alt beströdd med bruna fläckar. Afbildad i *Bot. Mag.* tafl. 4869 samt i *Reg. Gartenfl.* tafl. 913. Bland varieteter märkas *integrale* RCHB. FIL. med gulaktigt hvita, brunfläckiga blommor.

O. madrense RCHB. FIL. Är en af ROEHL på Sierra Madre i Mexiko funnen ny art med mjölkhvita, brunfläckiga blommor. Beskrifven i *Gard. Chron.* 1874, s. 804.

O. maxillare LINDL. En präktig, om vintern blommande art. Blommorna äro hvita, vid basen af hvarje kalkblad punkterade med ljusbrunt. Läppen gul, punkterad med brunt. Afbildad i *Bot. Mag.* tafl. 6144, samt i *Ill. Hort.* tafl. 200. Vi hafva erhållit denna vackra art, som just för närvarande (december) blommar, från VAN HOUTTE i Gent under namn *O. nebulosum*. Blommorna välluktande.

O. membranaceum LINDL. En utmärkt, sedan 1840-talet bekant mexikansk art, nära beslägtad med den vackra *O. Cervantesi* och kanske blott en något afvikande form af denna. De hos starka plantor nära fotshöga blomstänglarne bära 3—4 blommor, hvilkas mjölkhvita eller stundom svagt rosenröda kalkblad prydas vid basen af purpuröda tvärstrimmor. Läppen är hvit med gult. Afbildad i *Bot. Mag.* tafl. 4923 samt i *Botanical Register* tafl. 36. Blommorna äro välluktande.

O. Murellianum RCHB. FIL. Förmodas vara en bastard af *O. Pescatori* och *O. nevium*. Blommorna äro hvita med mörkt purpurviolett fläckar och gul läpp. Liknar mest *O. Pescatori*. Växten kom jämte andra orkideer till England från Nya Granada och finnes närmare beskrifven i *Gard. Chron.* 1875 s. 653.

O. nevium LINDL. Härstammar från Central-Amerikas högst belägna skogar (6—8,000 fot) och kom redan på 1840-talet till Europa. Tillhör de vackraste bland de hvitblommiga arterna. I synnerhet utmärker sig en af ROEHL i Venezuela funnen varietet, *O. nevium majus* RCHB. FIL., hvars blommor äro nästan dubbelt större än hos den typiska formen. Blommorna hos bägge formerna äro hvita, tätt beströdda med purpurbruna fläckar. Denna ntmärkta orkidé, som stundom erhålles under namn af *O. gloriosum*, finnes afbildad i *Paxtons Flowergarden* tafl. 18 samt i *Reg. Gartenfl.* tafl. 791.

O. nevadense RCHB. FIL. En storblommig, af WALLIS från Sierra Nevada införd art. Kalkbladen äro på yttre sidan gröna med brunt, på inre sidan nästan bruna med gula kanter och spetsar. Läppen stor, hvit med något gult. Afbildad i *Ill. Hort.* tafl. 45 och tillhör de mest storblommiga arterna.

O. odoratum LINDL. Blommorna hos denna art äro ej stora, men så mycket mer talrika, nästan stjärnformiga, gula med brunröda punkter och hvit läpp. En varietet, *latimaculatum*, som af WALLIS blef fun-

nen i Nya Granada, har något större blommor och mera markerade fläckar. Afbildad i *Ill. Hort.* tafl. 39.

O. Pescatori LIND. Denna utomordentligt vackra orkidé fans först af FUNCK och LINDEN i Nya Granada djupt inne i urskogarne och på en ganska anseelig höjd öfver hafvet. De högst praktfulla hvita, med röda fläckar och punkter prydda blommorna utslå under den hos oss blomsterfattigaste tiden, nämligen i november och december. Afbildad i *Paxt. Flowerg.* tafl. 90 samt i *Fl. d. Serr.* tafl. 1624 och i *Reg. Gartenfl.* tafl. 835. Alla dessa afbildningar äro hvarandra dock mycket olika, hvarför man måste antaga, att denna art, liksom så många andra arter af detta slägte, uppträder i olika former och med olika färger. Af i fråga varande art odla vi här trenne exemplar, hvaraf två blommat, och hafva blommorna befunnits mest likna afbildningen i *Fl. d. Serr.*

O. Phalaenopsis LINDL. En präktig, i nästan alla samlingar bekant art från Nya Granada, hvars stora, hvita eller rosenröda blommor äro svagt välluktande. En ny varietet, *solare*, omnämnes i *Hamburger Gartenzeitung* 1879 s. 276.

O. pulchellum BAT. Införd redan 1841 från Mexiko, anträffas denna täcka art i nästan alla orkidésamlingar. Blommorna sitta på upp-
rätta, 6—8 tum höga stänglar och äro, med undantag af läppen, som prydes af en gul fläck och fina röda punkter, alldeles hvita och svagt välluktande. Man har af denna art former med större och mindre blommor; de småblommiga likna konvaljer och kunna med fördel användas i fina buketter.

O. Roezli RECHB. FIL. En utmärkt vacker orkidé, nära beslägtad med den vackra *O. vexillarium*. Blommorna, som hålla mellan 2—3 tum i genomsärning, äro mjölkhvita med mörkt purpurfärgade fläckar på de inre kalkbladen. Läppen är stor, hvit, vid basen gul med bruna strimmor. ROEZL, som fann denna vackra art i Nya Granada, säger själf, att den är en af de vackraste växter han på sina många och långa resor lyckats finna. Afbildad i *Bot. Mag.* tafl. 6085, i *Ill. Hort.* tafl. 228 samt i *Gard. Chron.* 1873 s. 1302, fig. 269.

O. roseum LINDL. Denna af WALLIS från Peru införda *Odontoglossum*-art tillhör visserligen ej de prålände arterna, men förtjänar dock all uppmärksamhet för sin blomsterrikedom samt för blommornas hos slägtet ovanliga färg. Dessa, som utslå under vintern, äro nämligen karmosin- eller mörkt rosenröda. Växten är afbildad i *Bot. Mag.* tafl. 6084 samt i *Ill. Hort.* tafl. 64.

O. Rossi LINDL. En ganska vacker, men i orkidésamlingar ingalunda vanlig art. Upptäcktes redan för omkring 40 år sedan i Mexiko af BARKER, senare af ROEZL, som skickade plantor till Botaniska Trädgården i Petersburg under namn af *O. Ehrebergi*. Enligt ROEZL varierar denna art så starkt, att det är svårt att finna två exemplar med alldeles lika

blommor. Den i *Reg. Gartenfl.* tafel. *650 afbildade har kalkbladen hvita med något gult, och de hos nästan alla *Odontoglossum*-former vanliga bruna fläckarne förekomma i synnerhet på läppen, som för öfrigt är

Odontoglossum Phalaenopsis.

hvit, ganska stor och något vågig. Hos vårt exemplar, erhållet från Low i Clapton (London), äro blommorna mindre och hafva vida mörkare teckningar än de, som afbildningen i *Reg. Gartenfl.* utvisar.

O. Ruckerianum RCHB. FIL. Nära förvandt med *O. crispum* och *O. Andersonianum* och måhända en bastard af dessa båda. Blommorna äro rätt stora och särdeles vackra, hvita med violetta ränder och gul, brunfläckig läpp. Benämnd efter den berömde orkideologen SIGISMUND RUCKER.

O. Schlipperianum RCHB. FIL. En med de omtyckta *O. grande* och *O. Insleyanum* nära beslägtad, mexikansk art, som både växer och blommar särdeles tacksamt. Blommorna äro ganska stora, gula, men sakna, besynnerligt nog, de bruna fläckar och tvärband, som eljes äro så karakteristiska för nästan alla Odontoglossum-arter. Afbildad i *Reg. Gartenfl.* tafl. 605.

O. tripudians RCHB. FIL. Hemma i Nya Granada, hvarest den redan i slutet af 1840-talet fans af WARSCEWICZ. Lefvande plantor infördes senare af LINDEN. Kalkbladen äro mörkt gulgröna, punkterade med brunt. Läppen hvit, fläckad med rödt. Afbildad i *Bot. Mag.* tafl. 6029. I *Gard. Chron.* för 1872 omnämnes en varietet, *oculatum*, som enligt beskrifningen skall vara särdeles vacker.

O. triumphans RCHB. FIL. Obestridligt den vackraste af alla gulblommiga Odontoglossum-arter och så mycket mer att värdera, som den växer raskt och blommar merendels under vintern. LINDEN fann denna växt i Nya Granada 8—9,000 fot öfver hafvet. Blommorna äro lika stora eller ännu större än hos *O. grande* och därtill talrikare, vackert guldgula med olikstora bruna fläckar och hvit med gult och svagt rödt prydd läpp. Denna verkligt praktfulla orkidé, som ej borde saknas i äfven den minsta samling, finnes afbildad i *Ill. Hort.* tafl. 609.

O. Uro-Skinmeri LINDL. En egendomlig, kraftigt växande art, olik de flesta andra inom släktet och blommande under vintern. Hos kraftiga plantor blifva blomstänglarne 2—3 fot höga, hvardera med mellan 20 och 30 blommor. Kalkbladen äro gulgröna med bruna fläckar, läppen hvit med rosenrödt eller violett. Varierar dock, liksom de flesta Odontoglossum-arter, ganska mycket, hvad blommornas storlek, antal och färg vidkommer. Är känslig för stark värme och instängd luft samt fordrar under växtiden rätt mycket vatten.

O. veavillarum RCHB. FIL. (se den färglagda afbildningen i första häftet). Denna utomordentligt vackra art afviker ganska mycket, hvad blommornas form vidkommer, från alla andra kända arter af släktet. Har af åtskilliga resande, LINDEN, WARSCEWICZ, ROEHL, URO-SKINNER, WALLIS m. fl., blifvit funnen i de peruanska Anderna 6—8,000 fot öfver hafvet, men ingen af dessa herrar lyckades föra växten lefvande till Europa. Detta lyckades först för HENRY CHESTERTON, resande för den bekanta Londonfirman VEITCH & SON. Växten fordrar för att trifvas väl en temperatur, som om vintern ej öfverstiger + 10 till 12° och om sommaren är så sval som möjligt, hvarjämte denna art, liksom alla de andra arterna, är älskare af tämligen djup skugga.

